

ביאור בדרך אפשר

1 ויגש אליו יהודה גו¹, הנה תכן הענין לפי המשמעות הרוחנית
2 הפנימית של הדברים הוא הגשת יהודה ליוסף דהיינו יחוד
3 התאחדות יהודה ויוסף² כפי שיבואר להלן. ועל-דרך-זה
4 בהפטרת הפרשה³ מספר שלעתיד לבא בימות המשיח יהיו

5 שני עצים, עץ יהודה עץ
6 המסמל את שבט-מלכות יהודה ועץ
7 אפרים עץ המסמל את שבט-מלכות
8 אפרים בן יוסף, ומלך אהד יהיה
9 לכלם כי בעוד שבתקופה קודמת
10 יהודה ואפרים היו שתי ממלכות

בס"ד. שבת פרשת ויגש, ה'

טבת תשמ"ח.

הנחה בלתי מוגה

1 ויגש אליו יהודה גו¹, הנה תכן הענין הוא
2 הגשת יהודה ליוסף דהיינו יחוד יהודה
3 ויוסף². ועל-דרך-זה בהפטרת הפרשה³ מספר
4 שלעתיד לבא יהיו שני עצים, עץ יהודה ועץ
5 אפרים, ומלך אהד יהיה לכלם שהוא דוד, כמו
6 שכתוב⁴ ועבדי דוד מלך עליהם גו' ודוד עבדי
7 נשיא להם לעולם. דאפרים הוא עקר שבטו של
8 יוסף, כמו שכתוב בו⁵ ואולם אחיו הקטן יגדל
9 ממנו, והוא היה ראש הדגל שפלל את שבט
10 מנשה (וכמו שכתוב⁶ ועליו משה מנשה גו'),
11 ודוד הוא משבט יהודה. ונמצא שתכן ההפטרות,
12 הוא גם כן החבור והאיחוד דיוסף ויהודה,
13 ששניהם יהיו תחת מלך אהד. והנה התורה היא
14 נצחית⁷, ומזה מוכן, שבענין זה ישנה הוראה
15 נצחית לכל אהד ואחת מישראל, דגם הספור
16 על דבר העתיד להיות (לעתיד לבא) הוא נצחי
17 ושיף גם עכשו, וכל-שכן וקל-וחמר הענינים
18 שכתב היו בעבר (הגשת יוסף ליהודה). ומכין
19 שהתורה נתנה בתור הוראה לישראל, כמו
20 שכתוב בה צו את בני ישראל דבר אל בני
21 ישראל⁸, מוכן, שעקרה הוא הוראה לכל אהד
22 מישראל, וההוראה היא בעקר ענינו של כל
23 אהד ואהד מישראל, מה שאני נבראתי לשמש
24 את קוני⁹.

25 ובאור הענין, פמבאר ברושי פרשתנו¹⁰,
26 שעניני יהודה ויוסף הם ב' הענינים

ביאור בדרך אפשר

1 יהודה", כאשר יהודה ניגש ליוסף בשעה שיוסף (אביו של אפרים) היה משנה
2 למלך, ויהודה היה תחת ממשלתו). ונמצא שתכן ההפטרות, הוא גם
3 כן כמו תוכן הפרשה החבור והאיחוד דיוסף ויהודה, ששניהם
4 יהיו תחת מלך אהד.

5 והנה התורה היא נצחית⁷
6 ולמרות שהיא עוסקת במאורעות
7 שהתרחשו לפני אלפי שנים,
8 המשמעות הרוחנית של כל דברי
9 התורה קיימת לנצח, ומזה מוכן,
10 שבענין זה של גישת יהודה
11 ליוסף ואחדות בין ממלכות יהודה
12 ואפרים (כמו בכל עניני התורה)
13 ישנה הוראה נצחית לכל
14 אהד ואחת מישראל, דגם
15 הספור על דבר העתיד
16 להיות (לעתיד לבא) הרי
17 למרות שהדבר עדיין לא התרחש
18 בפועל, בכל זאת הוא נצחי
19 ושיף מבחינה רוחנית גם עכשו,
20 וכל-שכן וקל-וחמר הענינים
21 שכתב היו בפועל בעבר
22 (הגשת יוסף ליהודה).
23 ומכין שהתורה נתנה בתור
24 הוראה לישראל, כמו
25 שכתוב בה צו את בני
26 ישראל דבר אל בני
27 ישראל⁸, מוכן, שעקרה הוא
28 לא סיפור הדברים סתם אלא המטרה
29 העיקרית בסיפור היא לשמש
30 הוראה לכל אהד מישראל,
31 וההוראה היא בעקר ענינו
32 של כל אהד ואהד מישראל
33 ולא בפרט טפל בחייו ובתפקידו,
34 ועיקר ענינו הוא - מה שאני
35 נבראתי במטרה לשמש את
36 קוני⁹ ולעבוד את ה' ולכן ההוראה
37 צריכה להיות בעניני עבודת ה'.

38 ובאור הענין, פמבאר
39 ברושי פרשתנו מאמרי החסידות
40 של רבותינו נשיאנו על הפרשה¹⁰,

(1) ריש פרשתנו (ויגש מד, ויחי). (2) זהר פרשתנו (רו, א). ד"ה ויגש אליו יהודה בתו"א פרשתנו מד, א. ובתו"ח שם פ"ט (צג, א) ואילך. (3) יחזקאל לו, טז ואילך. (4) שם, כד-כה. (5) ויחי מח, יט. (6) במדבר, כ. כ. (7) ראה תניא רפי"ז. ועוד. (8) כ"ה בכ"מ בדא"ח (מתדבא"ר) - ס"ה ה'ש"ת ע' 61. ועוד. וראה תדבא"ר פ"ד ופלא"א. ב"ר פ"א, ד. וראה שיחות שלפני המאמר סו"ס ה. (לקמן ע' יב). (9) קידושין בסופה. (10) אוה"ת ריש פרשתנו (כרך ב שמח, ב). ד"ה ויגש תרע"ח. ועבדי

ויגש אליו יהודה גו'

ביאור בדרך אפשר

1 שְׁעֵנִיגְי יְהוּדָה יוֹסֵף הֵם ב' הַעֲנָנִים דְּתַלְמוּד (או לְמוֹד)
 2 וּמַעֲשֵׂה, דְּאִיפְלִיגוּ נַחֲלֵקוּ בְּגִמְרָא¹¹ אֵי הָאֵם תַּלְמוּד לִימוּד
 3 הַתּוֹרָה גְּדוּל וְחֹשֶׁב יוֹתֵר אוֹ מַעֲשֵׂה קִיּוּם הַמִּצְוֹת גְּדוּל חֹשֶׁב יוֹתֵר
 4 מִהַתְלַמּוּד. דִּיהוּדָה גְּבַר בְּאִתְּרוֹ¹² כַּכְּתוּב בְּסֵפֶר דְּבַרֵי הַיָּמִים: "... רַאבוּן
 5 בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל... נִיתַנָּה בְּכוֹרֹתוֹ לְבָנֵי
 6 יוֹסֵף בֶּן יִשְׂרָאֵל... כִּי יְהוּדָה גְּבַר בְּאִתְּרוֹ
 7 וְלִגְנִיד מִמֶּנּוּ וְהַבְּכוֹרָה לְיוֹסֵף", וְהוּא
 8 יְהוּדָה הַמְּלֶךְ שֶׁעָקַר עֲנָנֵינוּ הוּא
 9 לְפָסֶק וְלַהוֹרוֹת אִיף יְהִינָה
 10 הַמַּעֲשֵׂה בְּפַעַל. וְהוּוּ גַם
 11 עֲנָנֵנוּ שֶׁל דוֹד דְּקָתִיב בֵּיה
 12 שְׁכָתוּב בּוֹ וְעֲבָדֵי דוֹד דִּיִּיקָא
 13 וְדוֹד מִתּוֹאֵר דּוּקָא כַּעֲבַד, דְּעֲנָנֵן
 14 הַעֲבָדוֹת שֶׁיֵּף לְמַעֲשֵׂה בְּפַעַל
 15 דִּיקָא¹³ שְׁהָרֵי עֵיקַר עֲנִינֵינוּ שֶׁל הַעֲבַד
 16 אֵינְנוּ הַבְנָה וְהַשְׁגָּה אֵלָּא מִלִּי
 17 הַמְשִׁימֹת הַמוֹטְלוֹת עֲלֵינוּ בְּמַעֲשֵׂה
 18 בְּפוּעַל. וְיוֹסֵף עֲנָנֵנוּ הוּא
 19 תַּלְמוּד, שֶׁהָרֵי עֲנָנֵן הַתַּלְמוּד
 20 הוּא בְּאִפְּן שֶׁל לְאִפְּשָׂא לָהּ¹⁴
 21 לְהוֹסִיף וְלַהֲרַבּוֹת בְּעִינֵין הַלִּימוּד
 22 שְׁמוֹסִיף עַל-יְדֵי לְמוּד בְּהִבְנָה
 23 וְהַשְׁגָּה, שֶׁזְּהוּ עֲנָנֵנוּ שֶׁל יוֹסֵף
 24 שְׁנִקְרָא בְּשֵׁם זֶה עַל שֵׁם "יוֹסֵף ה' לֵי
 25 בֶּן אַחֲרֵ" וְהוּא מְלִשׁוֹן הוֹסְפָה¹⁵,
 26 וְכֵן זְהוּ עֲנָנֵנוּ שֶׁל אֲפָרִים,
 27 שֶׁהָרֵי אֲפָרִים הוּא מְלִשׁוֹן
 28 הַפְּרָנִי גו'¹⁶ כַּכְּתוּב שְׂאִפְרִים נִקְרָא
 29 עַל שֵׁם "כִּי הַפְּרָנִי (הַרְבֵּה אוֹתִי)
 30 אֶלְקִים", רַבּוּי הוֹסְפָה.
 31 וְהִנֵּה תַּכְלִית הַפְּנוּנָה הִיא
 32 שְׁשִׁנְיָהֶם הַמַּעֲשֵׂה (דוּד) וְהַתְלַמּוּד
 33 (יוֹסֵף) יִתְאַדְרוּ, וְהִינּוּ שְׁתֵּיהֶן
 34 פְּעֻלַת הַתַּלְמוּד בְּמַעֲשֵׂה,
 35 וּפְעֻלַת הַמַּעֲשֵׂה בְּתַלְמוּד כִּפִּי
 36 שִׁיבוּאֵר לַהֲלֵן. דְּפְעֻלַת הַמַּעֲשֵׂה
 37 בְּתַלְמוּד מוֹבְנַת עַל-פִּי
 38 הַמְּבַאֵר בְּהַמְשָׁךְ תַּרְס"ו¹⁷
 39 לְאִדְמוּרִי מְהוֹרֵשׁ"ב, דְּכֹאֲשֵׁר
 40 הַלּוּמֵד תּוֹרָה יוֹדֵעַ שְׁהַמַּעֲשֵׂה
 41 בְּפַעַל יְהִינָה תְלוּי בְּתַלְמוּדוֹ
 42 כְּלוֹמֵר שֶׁהַלִּימוּד אֵינְנוּ לְשֵׁם עֵינֵן מוֹפְשֵׁט אֵלָּא עַל מִנַּת הַגִּיעַ לְיַד מִסְקָנָה

ביאור בדרך אפשר

43 הַלְכָה לְמַעֲשֵׂה, הָרֵי אַז הוּא בְּטַל לְגִמְרֵי כִי הַלִּימוּד עַל מִנַּת לְפִסּוֹק
 44 הַלְכָה לְמַעֲשֵׂה הוּא מִתּוֹךְ יִגִיעָה רַבָּה הַנוֹבַעַת מִקְבַּלַת עוֹל מַלְכוּת שְׁמִים וִירָאָה
 45 שְׂמָא לֹא יַצְלִיחַ לְכוּרֵין אֵל הָאִמַּת (בְּשׂוּנָה מִלִּימוּד לְשֵׁם הַבְנָה וְעִינֵן שֵׁם יֵשׁ
 46 נַחֲתִיתָ מִקּוּם לְמַצִּיאֵיתוֹ שֶׁל הַלּוּמֵד) וּבִזְכוּת הַבִּיטוּל וְהִיגִיעָה הַלּוּמֵד מַצְלִיחַ
 47 לַהֲגִיעַ לְפִסֶּק הַהֲלָכָה הַנְּכוּן וּמְכֻוֹן
 48 אֶל אֲמַתַּת הַהֲלָכָה, מְשׁוּם
 49 שְׂיֹדֵעַ שְׁזָה נּוֹגֵעַ לְמַעֲשֵׂה.
 50 וְעַל-דִּרְדְּרָה לְאִידֵךְ גִּיסָא
 51 הַתַּלְמוּד פּוּעֵל וּמִשְׁפִיעַ
 52 בְּמַעֲשֵׂה, וְהִינּוּ לֹא רַק מָה
 53 שְׂצָרִיף לְהִיּוֹת יְדִיעַת הַהֲלָכוֹת
 54 עַל מִנַּת לִידַע אֵת הַמַּעֲשֵׂה
 55 אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן וְאֵלָּה אֲשֶׁר לֹא
 56 תַעֲשִׂינָה כַךְ שְׁבַעֲצָם הַמַּעֲשֵׂה מַחֲיִיב
 57 תַלְמוּד, אֵלָּא שְׂצָרִיף לְהִיּוֹת גַם
 58 לְצוּרֵךְ הַמַּעֲשֵׂה (וְלֹא רַק בְּשִׁבִיל
 59 הַלִּימוּד עֲצֻמוֹ) גַם עֲנָנֵן שֶׁל לְמוּד
 60 בְּהִבְנָה וְהַשְׁגָּה כּוֹ' (בְּאִפְּן שֶׁל
 61 לְאִפְּשָׂא לָהּ לְהוֹסִיף וְלַחֲדוּשׁ),
 62 שֶׁהָרֵי אִי-אֲפָשֵׁר לְפָסֶק
 63 הַהֲלָכוֹת לְמַעֲשֵׂה בְּלִי לִידַע
 64 פְּרָטִי וְטַעֲמֵי הַהֲלָכוֹת וִידִיעַת
 65 פְּרָטִי הַהֲלָכוֹת וְהַבְנָה וְעִינֵן בְּטַעֲמֵי
 66 הַהֲלָכוֹת (לְצוּרֵךְ הַמַּעֲשֵׂה) מַחֲיִיבַת
 67 לִימוּד מִתּוֹךְ עִינֵן וְהַבְנָה וְהַשְׁגָּה,
 68 כְּפִי שְׂמוּבָא
 69 בְּרֵאשׁוֹנִים¹⁸.
 70 וְהִנֵּה לְפִי בְּאוּר זֶה שֶׁהַחִיבוּר
 71 וְהָאִיחוּד בֵּין תַּלְמוּד לְמַעֲשֵׂה הוּא
 72 שֶׁהַמַּעֲשֵׂה פּוּעֵל בְּתַלְמוּד שִׁיחִיָּה מִתּוֹךְ
 73 בִּיטוּל, וְהַתְלַמּוּד פּוּעֵל בְּמַעֲשֵׂה כִּי
 74 הַתְלַמּוּד מְכוּוֹן וּמִנַּחָה אֵת הַמַּעֲשֵׂה
 75 הָרֵי עֲנָנֵן הַמַּעֲשֵׂה הוּא מַחֲוִין
 76 לְאֲדָם עֲצֻמוֹ כִּי כּוּחַ הַמַּעֲשֵׂה הוּא
 77 לְבוּשׁ חִיצוֹנִי שֶׁל נֶפֶשׁ הָאָדָם, בְּשׂוּנָה
 78 מְכוּחַ שֶׁכֵּל שֶׁעַל יָדוֹ הוּא הַלִּימוּד
 79 שֶׁהוּא כּוּחַ פְּנִימִי וְחֵלֶק מֵהָאָדָם עֲצֻמוֹ,
 80 אֲמָנָם בְּפְרָטִיּוֹת יוֹתֵר יִשְׁנָם ב'
 81 הַעֲנָנִים בְּאֲדָם עֲצֻמוֹ, הִינּוּ
 82 בְּעִבּוּדַת הַתַּפְּלָה שְׁלוֹ, סְמִיכַת
 83 גְּאֵלָּה לְתַפְּלָה¹⁹ תִּיקְנוּ חֲכָמִים
 84 לְהוֹכִיר אֵת הַגְּאוּלָּה מִמִּצְרַיִם וּלְבוֹרֵךְ "גְּאֵל יִשְׂרָאֵל" סְמוּךְ לְתַפְּלַת שְׂמוֹנָה

בְּרֵאשׁוֹנִים¹⁸.

17 וְהִנֵּה לְפִי בְּאוּר זֶה הָרֵי עֲנָנֵן הַמַּעֲשֵׂה הוּא
 18 מִתּוֹךְ לְאֲדָם, אֲמָנָם בְּפְרָטִיּוֹת יוֹתֵר יִשְׁנָם
 19 ב' הַעֲנָנִים בְּאֲדָם עֲצֻמוֹ, הִינּוּ בְּעִבּוּדַת הַתַּפְּלָה
 20 שְׁלוֹ, סְמִיכַת גְּאֵלָּה לְתַפְּלָה¹⁹, שֶׁזְּהוּ עֲנָנֵן יוֹסֵף

דוד (הא' והב') תרצ"ט (תש"ח). תשמ"ו. ועוד. וראה לקו"ש חלק כה ע' 258 ואילך. 11) קידושין מ, ב. ב"ק יז, א. 12) דה"א ה, ב. 13) ראה ד"ה ויגש וד"ה ועבדי דוד שם. לקו"ש שם ס"ח. וש"נ. 14) ראה זח"א יב, ב. 15) ראה תו"א פרשתנו מז, א. תו"ה שם צג, ב. ד"ה ועבדי דוד תשמ"ו פ"ב. 16) מקץ מא, נב. 17) ע' שצ ואילך. ע' תכא. 18) תשובות הרא"ש כלל לא ס"ט. הובא בקו"א להל' ת"ת לאדה"ז רפ"ב. 19) ברכות ד, ב.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 עשרה ובכך לסמוך גאולה לתפילה **שָׁהוּ עֲנִין יוֹסֵף וַיהוּדָה** 20
 2 כמבואר בוורד ובחסידות שיוסף הוא בחינת גאולה, ויהודה הוא בחינת
 3 תפילה ואם כן כאשר היה "ויגש אליו יהודה" הייתה זו סמיכת והתקרבות
 4 גאולה ותפילה, **שִׁישְׁנוּ עֲנִין הַתְּפִלָּה, תְּפִלַּת הָעַמִּידָה** תפילת
 5 שמונה-עשרה, **שִׁתְּפִלָּה זוּ הִיא**
 6 **בְּתַכְלִית הַבְּטוּל** 21 ובה האדם
 7 חייב לעמוד ללא תנועה וגם מבחינה
 8 רוחנית, בתפילת שמונה עשרה האדם
 9 מגיע לתכלית הביטול לקדוש-ברוך-
 10 הוא (ומבואר שהיא כנגד עולם
 11 האצילות), **שָׁהוּ** הביטול הוא
 12 **עֲנִינוּ שֶׁל יְהוּדָה** 20, כמו
 13 **שִׁכְתוּב בּוֹ** 22 ששמו "יהודה" ניתן
 14 לו על ידי אימו לאה שאמרה **הַפַּעַם**
 15 **אוֹדָה אֶת ה' גו' וַתַּעֲמֵד**
 16 **מִלְּדַת, שְׁעַל-יְדֵי הַהוֹדָאָה**
 17 **(אוֹדָה)** כאשר אדם לא פועל על פי
 18 שכלו והבנתו האישיים אלא מבטל את
 19 דעתו בפני דעתו ורצונו של הקדוש-
 20 ברוך-הוא **בְּאִים לְעַמִּידָה וּבְטוּל**
 21 **(וַתַּעֲמֵד), וְלִפְנֵי-זֶה** כהקדמה
 22 לתפילה **יִשְׁנוּ עֲנִין הַגְּאֻלָּה,**
 23 **שָׁהוּ שִׁיף לְיוֹסֵף** 20 **וְהוֹסְפָה,**
 24 **שְׁהָרִי גְאֻלָּה הִיא עֲנִין שֶׁל**
 25 **הוֹסְפָה** וחידוש לעומת המצב
 26 הקודם שהיה מצב של גלות והגבלה,
 27 **וּבִפְרָט פֶּאֶשֶׁר הַגְּאֻלָּה הִיא**
 28 **בְּאֶפֶן דְּפָדָה בְּשָׁלוֹם נִפְשִׁי**
 29 **מִקָּרֶב** לי 23 כמבואר במאמרי
 30 חסידות רבים על פסוק זה, יש פדייה
 31 (גאולה) באמצעות קרב ומלחמה בה
 32 הצד המנצח גובר על הצד שכנגד
 33 ופודה עצמו ממנו ויש פדייה בשלום,
 34 **שְׁאִין מְצִיאוֹת שֶׁל קָרֶב אֶלָּא**
 35 **הַגְּאֻלָּה** והפדייה היא **בְּשָׁלוֹם**
 36 והצד שכנגד משלים בשלום ומרצון,
 37 **וְזָהוּ עֲנִין סְמִיכַת גְאֻלָּה**
 38 **לְתַפִּלָּה, דְּהִינּוּ יַחַד וְחִבּוּר**
 39 **יְהוּדָה וְיוֹסֵף, שֶׁב' הָעֲנִינִים**
 40 **דְּתַלְמוּד וּמַעֲשָׂה, גְאֻלָּה**
 41 **וְתַפִּלָּה, הֵם סְמוּכִים זֶה לְזֶה**

כך שאינם רק קרובים זה לזה אלא למרות השוני וההבדלים ביניהם, מתחברים
 זה עם זה **וּמִתְאַחֲדִים יַחַד. וְזָהוּ עֲנִין הַיַּחְוּד** בין יהודה ליוסף
 והחיבור בין מלכות יהודה ומלכות אפרים **שִׁיְהִיָּה לְעַתִּיד,** שיהפכו להיות
 ממלכה אחת תחת מלכות יהודה **וְדוּד עֲבָדֵי** שהוא משבט יהודה **נְשִׂיא**
לָהֶם לְעוֹלָם.
אֲמַנָּם עֲדִין צָרִיף לְהִבִּין
בְּכָלֹת תַּכְן הַסְּפּוּר דְּהַגְּשַׁת
יְהוּדָה לְיוֹסֵף, שֶׁמֶסְפָּר בְּכַתוּב
כָּל דְּבָרֵי יְהוּדָה לְיוֹסֵף,
שְׁאָמַר לוֹ יהודה ליוסף **יְדַבֵּר נָא**
עֲבָדְךָ דְּבַר בְּאֲזִי אֲדוֹנִי,
וּפְרַשׁ רַשׁ"י יִכְנָסוּ דְּבָרֵי
בְּאֲזִי, וְאַחֲרֵי-כֵן סִפֵּר אֶת כָּל
פְּרֻטֵי הַמְּאֲרָעוֹת שְׁאָרְעוּ
אוֹתָם עַד אֲזוֹ. וְלִכְאוּרָה מְדוּעַ
הָאֲרִיף הַכְּתוּב בְּכָל פְּרֻטֵי
הַדְּבָרִים ופירוש גם כיצד ניגש יהודה
 ליוסף וכיצד בריוק דיבר אליו וגם את
 כל מה שאמר לו. **וְעוֹד צָרִיף**
לְהִבִּין, דְּלֹאֲחַר דְּבָרֵי יְהוּדָה
כְּתִיב 24 **וְלֹא יָכוֹל יוֹסֵף**
לְהִתְאַפֵּק וְגו' ובהמשך התוודע
 יוסף לאחיו, **וּמִשְׁמַע שָׁזָה הִיָּה**
תּוֹצְאָה מִדְּבָרֵי יְהוּדָה,
וְלִכְאוּרָה הָרִי רַב הַדְּבָרִים מֵהַ
שְׁסִפֵּר יְהוּדָה לְיוֹסֵף כַּעַת, לֹאֲחַר
שִׁנְגַשׁ אֵלָיו יַדַּע יוֹסֵף מִקֵּדָם,
שְׁהָרִי בָּרַב דְּבָרָיו חִזּוּר עַל מֵה
שְׁאָרְעוּ מִקֵּדָם, וְאִם כֵּן אֵיף
גָּרַם זֶה הַחִזּוּר עַל הַדְּבָרִים כַּעַת
שְׁנוּי גְדוֹל כָּל כֵּן בְּיוֹסֵף שְׁלֹא
הָיָה יָכוֹל לְהִתְאַפֵּק וְכו'. ועד
 כדי כך שבגלל זה התוודע יוסף לאחיו?
אֵף הָעֲנִין הוּא, כְּמִבְּאֵר
בְּאֲרָכָה ב'תּוֹרַת חַיִּים' לֹאֲדַמּוּר
הַאֲמַעֲצִי פְּרָשְׁתָּנוּ 25, **דְּהַחֲדוּשׁ**
בְּדְבָרֵי יְהוּדָה הִיָּה שְׁעַל-יְדֵי

20) זהר פרשתנו רה, ב. ד"ה ענין הגשת יהודה ליוסף תרכ"ט. ד"ה ויגש תרס"ו. תרס"ח (בהמשך תרס"ו). ועוד. 21) ראה שבת י, א. טושו"ע (ואדה"ז) או"ח ס"ו"ס צה. ברכות לג, רע"א. וראה אוה"ת יתרו ע' ב'תּרפּט. בהעלותך ע' שס. סה"מ תרנ"ד ע' קסב ואילך. תרס"ו ס"ע תקצ. סה"מ קונטרסים ח"א קסז, א. ובכ"מ. 22) ויצא כט, לה. 23) זהר פרשתנו רה, ב. ד"ה ענין הגשת יהודה ליוסף תרכ"ט. ד"ה ויגש תרס"ו, תרס"ח (בהמשך תרס"ו). ועוד. 24) פרשתנו מה, א. 25) פ"י (צג,

ויגש אליו יהודה גו'

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

43 בְּיִוֹסֵף מִלְשׁוֹן הוֹסֵפֶה. וְלָכֵן עַל-יְדֵי-זֶה פָּעַל בְּיוֹסֵף הוֹסֵפֶה וּגְלִיּוֹ
 44 שֶׁל עֲנִיָּן חֲדָשׁ וְשִׁינּוּי מֵהַמַּצֵּב הַקּוֹדֵם שֶׁבּוּ יוֹסֵף הַתַּנְכַּר לֹאֲחִיו וְהֵם לֹא
 45 הַכִּירוּהוּ, אֲלֵא שִׁיְהִיָּה וְלֹא יָכוֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק וְכוּ' וּמַעֲתָה לֹא
 46 יִגְבִּיל וְיִסְתִּיר אֶת עַצְמוֹ אֲלֵא יִתּוּדַע אֶל אַחִיו, וְהִיָּה אֲצִלּוֹ עֲנִיָּן הַבְּכִיָּה
 47 שֶׁהוּא חִידוּשׁ נוֹסֵף, שְׁנֵיהֶם הַבְּכִי בָּא
 48 מִמּוֹתְרֵי הַמּוֹחִיץ, הֵינּוּ שְׁנֵיהֶם
 49 בָּא עַל-יְדֵי גְלוּי כְּזֶה שְׁאִיִן
 50 הַמּוֹחִיץ יְכוֹלִים לְסַבֵּל
 51 אוֹתוֹ וּבַעוֹד שֶׁבְּדַבְרֵים רַגִּילִים
 52 שֶׁהַמּוֹחַ סוֹבֵל וּמְכִיל, הַרְגֵשׁ נִשְׁלַט
 53 וְנַעֲצֵר עַל יְדֵי הַמּוֹחַ, הַרִי דַבֵּר שְׂגוּרֵל
 54 וְחִזַּק מְכַדֵּי שֶׁהַמּוֹחַ יוֹכֵל לְסַבּוֹל וְלִהְיוֹת
 55 אוֹתוֹ, יוֹצֵא מִגְדְּרֵי הַמּוֹחַ הַרְגִילִים
 56 וְהוֹפֵךְ ל"מּוֹתְרֵי מּוֹחִיץ" גּוֹרֵם בְּכִי,
 57 וְלָכֵן לֹא הָיָה יָכוֹל יוֹסֵף
 58 לְהִתְאַפֵּק.
 59 וְזֶהוּ הַחֲדוּשׁ וְהוֹסֵפֶה הַמִּיּוֹחֶדֶת
 60 בְּעִינֵי זֶה שְׁאֲפָלוּ יוֹסֵף לֹא הָיָה
 61 יָכוֹל לְהִתְאַפֵּק, כִּי אֵף
 62 שְׁבִכְלָל, יוֹסֵף הוּא לְמַעְלָה
 63 מֵהָאֲבוֹת וְהַשְּׁבָטִים, וְכִדְּוַע
 64 הַבְּאוּר בְּזֶה²⁸ שְׁהָאֲבוֹת
 65 וְהַשְּׁבָטִים הָיוּ רוֹעֵי צֶאֱן כְּדֵי
 66 לְהִיּוֹת בְּהִתְבּוֹדְדוֹת מַעֲנִינֵי
 67 הָעוֹלָם וְכִדֵּי לַעֲסוֹק בְּמַלְאכָה שְׂאֵינָה
 68 דּוֹרֶשֶׁת טְרַחַח יְתִירָה, זֹאת עַל מִנַּת
 69 שְׁעִינֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הַגִּשְׁמִי לֹא יִרְעוּ
 70 לָהֶם לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּאַלְמוּת, מֵה־
 71 שְׂאִיִן-כֵּן יוֹסֵף הָיָה בְּכַחוֹ
 72 לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּאַלְמוּת, וְלֹא רַק
 73 בְּדַרְגּוֹת נִמְכּוֹת בְּאַלְמוּת אֲלֵא
 74 הַדְּבֻקוֹת שֶׁלּוֹ הֵייתָה בְּעֲצָמוֹתוֹ
 75 וּמֵהוֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, גַּם בְּהִיּוֹתוֹ
 76 מִשְׁנֵה לְמִלְךָ מִצְרַיִם וּלְמֵרוֹת
 77 שֶׁהָיוּ לוֹ טְרוֹדוֹת גְּדוּלוֹת בְּיוֹתֵר בְּעִינֵי
 78 הָעוֹלָם הַזֶּה, כֹּל הַטְרוֹדוֹת לֹא מִנְעוּ
 79 מִמֶּנּוּ לְהַמְשִׁיךְ לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּאַלְמוּת
 80 בְּחַכְלִית הַדְּבֻקוֹת כִּי הָאִיר בּוֹ אוֹר
 81 אֲלוּקֵי נְעִלָה מֵהָעוֹלָם כִּךְ שֶׁהָעוֹלָם כָּלֵל לֹא נִחְשָׁב בְּעִינָיו וְכֵל עֵינָיו הָעוֹלָם
 82 לֹא פָּעַמוּ דְּבֻקוֹתוֹ הַמּוֹחֵלֶט בְּאַלְמוּת. וְכִדְּוַע בְּמִדְרָשׁ²⁹ עַל מֵה
 83 שְׂאֲמַר יַעֲקֹב³⁰ כַּאֲשֶׁר בִּישְׂרוֹ לוֹ יוֹסֵף בְּחַיִּים - רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנֵי
 84 חֵי, שֶׁהוּא צָדִיק הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, שְׁנֵיהֶם מִחֲמַת מַעְלָת

1 דְּבָרָיו כַּעַת בְּאוֹנֵי יוֹסֵף הָעֵלָה יְהוּדָה אֶת כָּל הָעֲנִינִים וְהַמְאוּרְעוֹת
 2 שְׂדָבְרֵי אֲדוּתָם לְדַרְגָּתוֹ, וְהֵינּוּ שְׂאֵמָנָם רֹבֵב הַדְּבָרִים כִּכְרֵי הָיוּ יְדוּעִים
 3 לְיוֹסֵף קוֹדֵם לִכֵּן אֲבֵל בְּדַבְרֵי יְהוּדָה כַּעַת הַתְּחַדֵּשׁ שְׁפָעַל בְּרוּר וְזִכּוֹף
 4 בְּכָל פְּרָטִים אֵלּוּ, וְהָעֵלָה אוֹתָם לְשָׂרְשָׁם וּמְקוֹרָם. דְּהִנֵּה
 5 יְהוּדָה הַזְּכִיר בְּדָבְרָיו אֲדוּת
 6 מְכִירַת יוֹסֵף שְׁבַח־צוֹנִיּוֹת
 7 וּבְגִלּוֹי הָיָה זֶה דְּבַר בְּלַתִּי רְצוּי,
 8 וְעַד שְׁנֵיהֶם פָּעַל יְרִידָה אֲפָלוּ
 9 בִּיהוּדָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב²⁶ וַיִּרְדַּ
 10 יְהוּדָה גּו' שֶׁהוֹרִידוּהוּ אַחִיו
 11 מִגְּדֻלָּתוֹ (כִּי אַחִיו טָעֲנוּ
 12 שְׁמְכִירַת יוֹסֵף הֵייתָה
 13 בְּאֲשַׁמְתוֹ מִחֲמַת שְׁלֵא מִחָה
 14 בָּהֶם וּכְפִירוּשׁ רַש"י עַל הַפּוֹסֵק "וַיִּרְדַּ
 15 יְהוּדָה": "שֶׁהוֹרִידוּהוּ אַחִיו מִגְּדֻלָּתוֹ
 16 כִּשְׂרָאוּ בְּצַרַת אֲבִיהֶם, אִמְרוּ אֵתָה
 17 אִמְרַת לְמַכּוֹר, אֵילּוּ אִמְרַת לְהַשִּׁיבּוּ
 18 הֵינּוּ שׁוֹמְעִים לך"). אֲמָנָם עַל-
 19 יְדֵי שְׂדָבְרֵי יְהוּדָה בְּעֲנִינִים
 20 אֵילּוּ כַּעַת בְּאוֹנֵי יוֹסֵף, הָעֵלָה
 21 אוֹתָם לְשָׂרְשָׁם וּמְקוֹרָם וְהִבִּיא
 22 לְיְדֵי גִילּוֹי אֶת שׁוֹרְשָׁם וּמְקוֹרָם שְׂשָׁם
 23 הָרִי הֵם עֲנִינִים נְעִלִים וּרַק כִּפִּי
 24 שִׁירוֹ וְנִשְׁתַּלְשְׁלוּ לְמַטָּה הֵם דְּבָרִים
 25 בְּלַתִּי רְצוּיִים. וְלָכֵן דְּוָקָא אֲזִ
 26 לְאַחַר שִׁיהוּדָה גִּילָה אֶת הַדְּבָרִים כִּפִּי
 27 שֶׁהֵם בְּשׁוֹרְשָׁם וּמְקוֹרָם נִתְגַּלָּה
 28 שְׁמְכִירַת יוֹסֵף הֵייתָה דְּבַר
 29 נְעִלָה (וּמִשְׁלֵב זֶה וְאֵילֶךְ, הַתְּגַלָּה גַּם
 30 כִּאֲן לְמַטָּה שֶׁבַעֲעַם מְכִירַת יוֹסֵף הֵייתָה
 31 דְּבַר חַיּוּבִי וְנַעֲלָה), כְּמוֹ שְׂאֲמַר
 32 יוֹסֵף²⁷ שְׂאֵמָנָם בְּחִיצוֹנִיּוֹת וּבְגִלּוֹי
 33 מְכִירַתוֹ הָיָה דְּבַר בְּלַתִּי רְצוּי וְלָכֵן
 34 כַּאֲשֶׁר יוֹסֵף הַתּוֹדַע לְאַחִיו "נִבְחָלוּ
 35 מִפְּנֵי", אֲבֵל "אֵל תַּעֲצֹב וְאֵל יִתֵּר
 36 בְּעֵינֵיכֶם כִּי מִכְרַתָּם אוֹתִי הִנֵּה" - כִּי
 37 לְמַחֲזָה שְׁלַחֲנֵי אֱלֹקִים
 38 לְפָנֵיכֶם וְגו' וַיִּשְׁמַנִּי לְאָב
 39 לְפָרְעָה וְגו' וְכַעַת מִתְבַּרֵּר שֶׁהַכּוֹל הֵייה לְטוֹבָה גַּם בְּגִלּוֹי. וְדַבֵּר זֶה נִפְעַל
 40 עַל יְדֵי הַחִיבּוּר בֵּין יְהוּדָה לְיוֹסֵף ("וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה") כִּי אִמָּנָם בְּאוֹפֵן כְּלָלִי
 41 מַעֲלַת שֶׁלּוֹ יוֹסֵף גְּדוּלָה מִמַּעֲלַתוֹ שֶׁלּוֹ יְהוּדָה, בְּכָל זֹאת דְּוָקָא יְהוּדָה מִלְשׁוֹן
 42 הַדּוּמָה מִחֲמַת מַעְלַת הַבְּטוּל שְׁלוֹ, יָכוֹל לְפַעַל גְּלוּי עֲנִיָּן זֶה

ג'ד). פי"ב (צד, ד ואילך). שם בסוף הפרק (צה, ב). וראה סד"ה ויגש במאמרי אדה"ז על פרשיות התורה ע' רט. 26) וישב
 לח, א ובפרש"י. (27) פרשתנו מה, ה; ח. 28) מאמרי אדה"ז — הקצרים ע' יט. תקס"ה (ח"א) ע' קצב ואילך. תו"ח ויחי
 (קב, ב ואילך). ד"ה ולא זכר עזר"ת, תפר"ח. ועוד. וראה לקו"ש חלק ל עמוד 225 ס"ד ואילך. כח"ה ע' 197. ע' 253
 ואילך. 29) ב"ר פצ"ד, ג. תנחומא פרשתנו יא. וראה לקו"ש חלק ל ע' 222 ואילך. 30) פרשתנו מה, כח.

ביאור בדרך אפשר

- 1 יוסף על יעקב האמורה לעיל, שיעקב היה רועה צאן ופרוש מענייני
2 העולם כדי שענייני העולם לא יפריעו לו לדבוק באלוקות, ויוסף היה דבוק
3 באלוקות למרות טרדותיו בענייני העולם. וְאֶת-עַל-פִּי-כֶן, למרות
4 שיוסף היה נעלה מהשכטים גם קודם לכן וְהָיָה לְאֶחָד דְּבָרֵי הַהוֹדָה
5 בְּאֶפְסֹן דְּוַיִּגֶשׁ אֵלָיו יְהוָה,
6 דְּהִינּוּ תַכְלִית הַבְּטוּל הַנַּ"ל, 1 שְׁזָהוּ מִחֲמַת מַעְלַת יוֹסֵף עַל יַעֲקֹב. וְאֶת-עַל-פִּי-
7 הָרִי בְטוּל זֶה פָּעַל גְּלוּי אֹר 2 כֵּן, הָרִי לְאֶחָד דְּבָרֵי הַהוֹדָה בְּאֶפְסֹן דְּוַיִּגֶשׁ אֵלָיו
8 נַעֲלָה פֶל כֶּן שְׁלִמְעֵלָה גַם 3 יְהוָה, דְּהִינּוּ תַכְלִית הַבְּטוּל הַנַּ"ל, הָרִי בְטוּל
9 מִמְּדַרְגָּתוֹ שֶׁל יוֹסֵף וּלְמַעֲלָה 4 זֶה פָּעַל גְּלוּי אֹר נַעֲלָה פֶל כֶּן שְׁלִמְעֵלָה גַם
10 מִמָּה שִׁיוֹסֵף בְּעַצְמוֹ הִיָּה יְכוּל לְסַבּוֹל 5 מִמְּדַרְגָּתוֹ שֶׁל יוֹסֵף, עַד שֶׁלֹּא הָיָה יוֹסֵף יְכוּל
11 וְלַחֲכִיל, עַד שֶׁלֹּא הָיָה יוֹסֵף 6 לְהִתְאַפֵּק, וְעַד שֶׁהָקוּל נִשְׁמַע בֵּית פְּרָעָה³¹, בֵּיתֵא
12 יְכוּל לְהִתְאַפֵּק וְהָאֹר הַנַּעֲלָה 7 דְּאֶתְפָּרְעוּ וְאֶתְגַּלְיִין מִיָּגִיָּה כֶּן נְהוּרִין כו' (פְּדֹאֵיִתָּא בְּזָהָר עַל הַפְּסוּקִים³²), עַד
13 הַתְּגַלָּה גַם כִּלְפֵי חוּץ, אֵל אַחִיו, 8 וְיִתְרִיהָ מִזּוּ - וְעַד שֶׁהָקוּל נִשְׁמַע
14 בֵּית פְּרָעָה³¹, בֵּיתֵא 9 דְּאֶתְפָּרְעוּ וְאֶתְגַּלְיִין מִיָּגִיָּה
15 פֶּל נְהוּרִין כו' בֵּית שַׁנְרַעוּ 10 הִיעוּד שְׁפֵה־פִטְרָה הַנַּ"ל פְּכַעַל, הַחֲבֹר דִּיהוּדָה וְאֶפְרַיִם, עַד
16 לְוָהִי לְאַתְדִים בְּיַדְךָ³³, וְיִהְיֶה וְדוּד עֲבָדֵי נְשִׂאָה לְהֵם לְעוֹלָם, וּבְשִׁמְתָהּ וְטוֹב
17 לְכַב, וְתַכְףּ וּמִיָּד מִמֶּשׁ. 11 לְכַב, וְתַכְףּ וּמִיָּד מִמֶּשׁ.
18 (נִפְרַמוּ וּנְפַתְחוּ) וְהַתְּגַלּוּ מִמֶּנּוּ כֹל 12
19 הָאוּרוֹת (פְּדֹאֵיִתָּא בְּזָהָר עַל

(31) שם, טז. (32) פרשתנו רי, א. (33) יחזקאל לו, יז.

המשך ביאור למס' פסחים ליום שני עמ' ב

- 1 אָמַר רַבָּא, הֵינִי אֲנִי דְּמַחְזֵין - אוֹתָן קַעְרוֹת בַּצַּק שֶׁבַעִיר מַחְזֵין,
2 הוּאֵל וְתִרְדֵּי לְמִילֵשׁ בְּהוּ חֲמִירָא וּמְשֵׁהוּ בְּהוּ חֲמִירָא - מאַחַר
3 וְרִגְלִים תְּמִיד לְלוֹשׁ וְלַהֲשׁוֹת בְּהוּ חֲמִין, אִף הוּן כְּבִית שְׁאוּר
4 שְׁחִימוּצוֹ קָשָׁה דְּמִי, וְאִסוּר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּהוּ בַּפְּסַח.
5 שׁוֹאֵלֵת הַגְּמָרָא: פְּשִׁיטָא שְׁחָן אִסוּרוֹת, שְׁכָן הוּן כְּבִית שְׁאוּר מִמֶּשׁ.
6 עוֹנָה הַגְּמָרָא: בְּהוּ דְּחִימָא, בִּינּוּן דְּרִיחָא שְׁלִיט בְּהוּ אֲוִירָא וְלֹא
7 כְּלַעֲי - שְׁמָא תֵּאמַר מֵאַחַר שְׁקַעְרוֹת אֵלּוּ מְרוּחוֹת הוּן, נִכְנַס
8 לְתוֹכָן אֲוִיר וּמוֹנַע מֵהֶם לְבִלּוֹעַ וְאִינּוּן כְּבִית שְׁאוּר שְׁמֵלֵא כּוּלּוֹ
9 בְּשׁוֹר, קָא מְשַׁמַּע לָן רַבָּא שְׁגַם הוּן כְּבִית שְׁאוּר, וּבִלְעוֹת מִהַחֲמִין
10 גַם בְּצוּנָן.
11 **מִשְׁנָה**
12 שְׁנִינוּ בְּמִשְׁנָה לְעִיל (כַּח), שְׁחֲמִין שֶׁל נִכְרֵי שְׁעֵבַר עֲלֵיו הַפְּסַח, מוֹתֵר
13 בְּהִנָּא, וְאִילוּ חֲמִין שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁעֵבַר עֲלֵיו הַפְּסַח, אִסוּר בְּהִנָּא.
14 הַמִּשְׁנָה שֶׁלִּפְנֵינוּ מִבְּאֵרֵת אֵת דִּינָם שֶׁל חֲמִין הַשִּׁיחַ לְנִכְרֵי
15 וּמְשׁוֹעֵבַד לִישְׂרָאֵל לְפַרְעוֹן חוֹבוֹ, וְשֶׁל חֲמִין הַשִּׁיחַ לִישְׂרָאֵל
16 וּמְשׁוֹעֵבַד לְנִכְרֵי לְפַרְעוֹן חוֹבוֹ, שְׁעֵבַר עֲלֵיהֶם הַפְּסַח: נְכָרֵי שְׁהֲלִיָּהוּ
17 מַעוֹת אֵת יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי פֶסַח עַל חֲמִצּוֹ - וְהִנִּיחַ הַיִּשְׂרָאֵל חֲמִצּוֹ בְּבֵית
18 הַנִּכְרֵי כְּמִשְׁכוֹן, וְאִמַר לְנִכְרֵי שְׁאֵם לֹא יִפְרַע חוֹבוֹ כְּשִׁיגִיעַ זְמַן
19 הַפְּרָעוֹן, יִהְיֶה חֲמִין קְנוּי לּוֹ מִעֲבָשׁוֹ, אַחֲרֵי הַפְּסַח, אִם הִגִּיעַ זְמַן
20 הַפְּרָעוֹן וְלֹא פָּרַע לּוֹ יִשְׂרָאֵל חוֹבוֹ, מוֹתֵר הַחֲמִין בְּהִנָּא, מִשּׁוּם
21 שְׁבִאֲשֵׁר לֹא פָּרַע אֶת חוֹבוֹ, הַתְּבַרֵר לְמַפְרַע שְׁמַשְׁעָה שְׁהִיגַע הַחֲמִין
22 לִיד הַנִּכְרֵי, הִיָּה זֶה שְׁלּוֹ, וְחֲמִין שֶׁל נִכְרֵי שְׁעֵבַר עֲלֵיו הַפְּסַח, מוֹתֵר
23 בְּהִנָּא.
24 וְאִילוּ יִשְׂרָאֵל שְׁהֲלִיָּהוּ מַעוֹת אֵת נְכָרֵי לְפָנֵי פֶסַח, עַל חֲמִצּוֹ - וְהִנִּיחַ
25 הַנִּכְרֵי חֲמִצּוֹ בְּבֵית הַיִּשְׂרָאֵל כְּמִשְׁכוֹן, וְאִמַר לִישְׂרָאֵל שְׁאֵם לֹא

ביאור בדרך אפשר

- 1 הַפְּסוּקִים³²), הִינּוּ הַתְּגַלּוּ הָאוּרוֹת הַעֲלִיּוֹנִים שֶׁכֵּל הַרְדּוּת עַד לְשׁוֹרֵשׁ
2 וּמְקוֹר כֹּל הָאוּרוֹת - לְעַצְמוֹתוֹ וּמַהוּתוֹ יְתַבְּרָךְ.
3 וְיִהְיֶה-רְצוֹן שְׁעַל-יְדֵי הַדְּבֹר בְּכָל עֲנִינִים אֵלּוּ, נְזַכָּה
4 בְּקָרוֹב מִמֶּשׁ לְקִיּוֹם הִיעוּד שְׁפֵה־פִטְרָה הַנַּ"ל פְּכַעַל,
5 הַחֲבֹר דִּיהוּדָה וְאֶפְרַיִם, עַד
6 שִׁיחֵפְכוּ לִהְיוֹת מַמְלָכָה אַחַת וְיַחֲדָה
7 לְוָהִי לְאַתְדִים בְּיַדְךָ³³,
8 וְיִהְיֶה וְדוּד עֲבָדֵי מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ
9 נְשִׂאָה לְהֵם לְעוֹלָם, וּבְשִׁמְתָהּ
10 וְטוֹב לְכַב, וְתַכְףּ וּמִיָּד
11 מִמֶּשׁ.

12 יְכוּל לְהִתְאַפֵּק, וְעַד שֶׁהָקוּל נִשְׁמַע בֵּית פְּרָעָה³¹, בֵּיתֵא
13 דְּאֶתְפָּרְעוּ וְאֶתְגַּלְיִין מִיָּגִיָּה כֶּן נְהוּרִין כו' (פְּדֹאֵיִתָּא בְּזָהָר עַל הַפְּסוּקִים³²), עַד
14 לְעַצְמוֹתוֹ וּמַהוּתוֹ יְתַבְּרָךְ.

15 וְיִהְיֶה-רְצוֹן שְׁעַל-יְדֵי הַדְּבֹר בְּכָל עֲנִינִים אֵלּוּ, נְזַכָּה בְּקָרוֹב מִמֶּשׁ לְקִיּוֹם
16 הִיעוּד שְׁפֵה־פִטְרָה הַנַּ"ל פְּכַעַל, הַחֲבֹר דִּיהוּדָה וְאֶפְרַיִם, עַד
17 לְוָהִי לְאַתְדִים בְּיַדְךָ³³, וְיִהְיֶה וְדוּד עֲבָדֵי נְשִׂאָה לְהֵם לְעוֹלָם, וּבְשִׁמְתָהּ וְטוֹב
18 לְכַב, וְתַכְףּ וּמִיָּד מִמֶּשׁ.

נמרא

- 1 הגמרא מביאה מחלוקת אמוראים בין גביית בעל חוב מנכסים
2 משועבדים: אימרא, בעל חוב - המלוה מעות לחברו, ושיעבד לו
3 הלוה נכסיו, ואמר למלוה שאם לא יפרע חובו עד זמן מסוים יגבה
4 מהם חובו, והגיע הזמן ולא פרעו, גובה המלוה את חובו מנכסי
5 הלוה המשועבדים לו, אפיי אמר, למפרע הוא נזכה - בגביה זו
6 שגובה המלוה כעת בחובו, מתגלה הדבר שכבר משעת ההלוואה
7 היו נכסים אלו שלו, ורבא אמר, מכאן ולהנא הוא נזכה - המלוה
8 קונה את הנכסים רק משעה שגובה אותם, ואין נכסים אלו שלו
9 משעת ההלוואה.
10 הגמרא מבארת באלו מקרים נחלקו אבוי רבא ובאלו מקרים
11 מודים זה לזה: כל היבא דאקדיש - כאשר הקדיש הלוה נכסיו
12 המשועבדים קודם שהגיע זמן הפרעון, וזבין - או מכר הלוה נכסיו
13 המשועבדים קודם זמן הפרעון, פוליי עלמא לא פליגי - הכל מודים
14 שאין מכירתו מכירה ואין הקדישו הקדיש, משום שאף רבא הסובר
15 שהמלוה קונה את הנכסים רק בשעת הגביה, ועד אז היו ברשות
16 הלוה, מודה שהואיל ובזמן המכירה היו הנכסים ממושכנים
17 למלוה, אינם ברשות הלוה למוכרם או להקדישם, ומחמת כן
18 סוברים דאחי מלוה וקדישה - שיכול המלוה לבוא ולטרוף את
19 הנכסים מהלקוחות ללא תמורה,